

“Ik moét in Brussel zijn”

Chantal Pattyn is vandaag fulltime nethoofd van Klara, presentator van het kunstprogramma Pompidou en manager Cultuur bij de openbare omroep. Ze kan niet zonder Brussel, “maar er is nog veel werk aan de winkel.”

Door Steven Graauwmans en Foto's Wouter Van Vaerenbergh

Na het academisch kwartiertje struint Chantal Pattyn Le Paon Royal binnen. Het cultuurboekbeeld van Vlaanderen begroet me en excuseert zich. “Ik ben aan het renoveren en de aannemers waren te laat.” Gevolgd door een overduidelijk “Wat een kutweer!”

“Ik woon al sinds 1989 in Brussel, van toen ik voor Studio Brussel werkte. Ik had een kot in Gent en een in Elsene.” Daarna huisde ze nog op drie adressen in Schaarbeek. “Nu bijna twintig jaar geleden heb ik mijn huis hier in het centrum gekocht.” Maar direct naar de orde van de dag: Of het cultuurvirus er van thuis uit was ingestampt? “Bij ons werd er niet aan cultuur gedaan. Het moet een afwijking zijn, een genetische bug: ik zat altijd met mijn neus in de boeken, ik wilde musea zien. Misschien heeft mijn passie te maken met het feit dat ik het zelf moest uitzoeken, als een soort in te vullen manco. Ik heb alles op mijn eentje moeten ontdekken. Ik ken heel veel mensen die hartstochtelijk bezig zijn met cultuur en die net als ik zo’n achtergrond hebben. Benieuwd hoe het met mijn zoon zal aflopen, die zit er helemaal in. Ongetwijfeld zegt die: ‘Mama, ik word brandweerman.’”

KIDCULTUUR

En zo gaan we naadloos over naar de kleinemensencultuur, want voor de gewone grote cultuur moet u tenslotte even de Agenda van Brussel Deze Week open slaan. “Dit jaar heb ik toevallig geen abonnement voor de Bronx voor hem. Hij wordt acht jaar straks, maar hij heeft zich ook al veel verveeld in het kindertheater. Hij gaat liever mee naar de grotemensendingen. Onlangs had hij zijn operapremière in de Munt: *Hänsel und Gretel*. Hij vroeg zich af waarom de operazangers in een taal zongen die hij niet begreep. En waarom Hansje een meisje was en de heks een man, vertolkt door mijn favoriete zanger Georg Nigl. Hij vond het wel fascinerend. Vanaf nu wil hij altijd mee naar de opera. Ik weet het niet – ik zie zoonlief al zitten bij *Don Giovanni*... Hij was ook gek op Jérôme Bell.” “Ik neem hem stevast mee naar tentoonstellingen, maar als hij het woord museum hoort, wordt hij knettergek en als we er dan toch geraken, stelt hij zich geweldig aan. Het Legermuseum daarentegen – we waren daar onlangs met een vriendje van hem – dat was dolle pret, daar kregen we ze met geen stokken buiten.” En dan laat Pattyn een eerste Brussels minpuntje vallen, want kinderfilms in de Nederlandstalige versie blijken nauwelijks te vinden binnen de vijfhoek. “Voor *Snoopy and the Peanuts* moet je

dan naar Kinopolis. Waar ik niet graag kom. Op dat gebied wordt de Nederlandstalige minderheid wel wat gediscrimineerd.”

DIT IS GEEN MAGRITTE-MUSEUM

Ze houdt van Brussel, laat dat duidelijk zijn. Maar er is niets wat ontsnapt aan Pattyns immer kritische blik. “Alles wat belangrijk is op gebied van klassieke muziek passeert in Brussel. State of the art, ook qua hedendaagse kunst staan wij op de kaart, met het Wiels bijvoorbeeld, dat een fantastische programmering heeft. Hoe het afloopt met dat aangekondigde museum voor hedendaagse kunst? We zullen wel zien. Maar waar moet je bijvoorbeeld Broodthaers gaan bekijken in Brussel? In Brugge, jawel. En binnenkort komt er een Broodthaers-kabinet in Gent. Maar Brussel? Men vond het hier niet eens de moeite om er alles aan te doen om de grote Broodthaers-retrospectieve op te zetten. Of het Magritte-museum, een aanfluiting, dat is één grote *tourist trap*, er hangen echt geen goede werken, ik begrijp dat niet. Om maar te zwijgen van het Fin-De-Siècle Museum. Dat zijn toeristische verhalen die absoluut niet stroken met mijn idee van hoe musea zich moeten profileren. Los daarvan vind je daar wel goede werken, zoals van Rops, Khnopff of Spilliaert. Ik zou →



Chantal Pattyn, kunstminnares : "Ik woon dolgraag in Brussel, maar niet tijdens de zeven weken kerstmarkt, ze noemen dat Plaisir d'Hiver. Ik woon daar middenin, in l'Horreur d'Hiver."

Winkeltips van Chantal Pattyn

"Alles wat ik nu aanheb, is van **Maison Margiela**, ik voel me daar goed in. **Vêtue** is een uitstekende tweedehandswinkel waar ik soms binnenloop, ze verkopen er kleding voor zowel mannen als vrouwen. In de Dansaertstraat kan je je natuurlijk suf shoppen. Samen met mijn zoon bij de meisjes van **Underwear**, dat is dolle pret. De **Passa-Porta** boekhandel en hun winkel in de Lepagestraat voor de betere ramsj zijn ook twee heel mooie winkels. En ik ga op zaterdag steevast inkopen doen op de markt op het Sint-Katelijneplein."

www.maisonmargiela.com

www.dunderwear.be

www.passaporta.be



graag hebben dat Brussel eindelijk eens uitpakt met de fabuleuze kunstenaars die we hier hebben. Maar dat is een andere discussie."

"Het Kaaitheter is de plek waar ik ben opgevoed, ik ga er naartoe sinds ik arriveerde in Brussel. Dat is mijn harde schijf geworden. Ik ben er nu de trotse voorzitter. De KVS, de Munt, dat moet ik je niet uitleggen. De Munt is nu wat moeilijker, want ze zijn aan het verbouwen. Ze spelen nu *extra muros*, maar zo kom je nog eens op andere plekken. Straks in een tent!"

Om te zien wat er vandaag gebeurt op vlak van hedendaagse kunst stapt Pattyn regelmatig een galerie binnen. "Ik bezoek vaak galleries omdat je er werk van jonge kunstenaars kan bekijken. Kunstgalleries genereren een ongelofelijke dynamiek in de stad." Uit het blote hoofd ratelt ze de namen van kunstenaars en galleries af. "Jan Mot in de Regentschap-

straat – daar kan je Rineke Dijkstra en Manon de Boer bijvoorbeeld bekijken. Micheline Szwajcer heeft Jef Geys, Koenraad Dedobbeleer, Carsten Höller, Lili Dujourie en Ann Veronica Janssens onder haar dak. Ik ga ook vaak naar Xavier Hufkens waar je een quasi museale presentatie met werk van Louise Bourgeois kan bewonderen. Of Greta Meert, dat zijn drie verdiepingen kunst. Altijd top. Office Baroque, een paar jaar geleden verhuisd van Antwerpen naar Brussel, is uitstekend. Maar ook de festivals in Brussel mag ik niet vergeten, tijdens het kunstenfestivaldesarts in mei amuseer ik mij kapot. Dat is eten en drinken."

ARCHITECTURALE MISKLEUNEN

"Ik kan me niet voorstellen dat ik in een andere stad zou wonen, ik moet hier zijn. Als ik oud en versleten zal zijn, wil ik misschien wel in Rome gaan wonen. Ik kom van de boerenbuiten en het is heel

fijn om me er even terug te trekken, maar ik heb de stad nodig. In de natuur gaan zitten, dat hoeft allemaal niet te lang te duren. Ik doe niet aan bossen en de Ardennen."

Pattyn is eerder een zeemans – dat moeten die West-Vlaamse roots zijn. "Ik ga weleens naar de zee als ik het hier in Brussel heb gehad, zoals bij terreurdreiging 4. We zouden die zaterdag met mijn broer en mijn nichtje naar de opera gaan, maar dat was dus *quod non*. Culturele lockdown. Ik vond niet dat mijn zoon twee dagen in een belegerde stad moest leven, dus de auto in en naar zee. Hij vond het wel fijn natuurlijk, om twee dagen niet naar school te moeten en met mama mee naar Klara te gaan." Als het niet de zee is, dan is het de zon, een vlucht naar de zon, maar niet om de zon. "Ik woon dolgraag in Brussel, maar niet tijdens de zeven weken kerstmarkt, ze noemen dat Plaisir d'Hiver. Ik woon daar middenin, in l'Horreur d'Hiver,



Vanop het Poelaertplein heb je uitzicht over heel Brussel.

wakker worden in een kerststal, ik kan het niemand aanbevelen. Tijdens de kerstvakantie ben ik ontsnapt en een week bij vrienden in Spanje gaan logeren, anders werd ik gek.”

Ze is maar een milde liefhebber van de autovrije Anspachlaan. “Nu sjezen ze door andere stukken van de stad. Wat heb ik dan aan een autovrije Anspachlaan? Het is nog *work in progress*, ik weet het, maar het is niet door die laan autovrij te maken en er als versiering een Anish Kapoor te zetten dat je Brussel reddt. Ik ben voor minder verkeer in de stad, maar ik kan daar wel eens cynisch over worden. Er zijn heel wat andere pleinen, kijk hier de Oude Graanmarkt, fantastisch dat dat autovrij is. Ik kan hier met mijn kind komen zitten, maar wat ga ik met hem doen op de Anspachlaan? Buiten het terras van de Métropole is daar niets. Ik heb geen zin om daar tussen het beton te gaan zitten. Ze moeten er dringend iets van maken.

Ik ben zeer benieuwd en ik stel voor dat ze ook nog enkele andere pleinen verkeersvrij maken. Maar, het moet een reclamespot zijn voor Brussel, hè?”

NIEUWVRT-GEBOUW

Ze gaat nog even verder. Spits de oren, geachte politici. “Brussel is natuurlijk een stedenbouwkundige ramp, dat weet iedereen. Maar nu en dan komt er toch verbetering in. Ik ben nogal fan van de luifel van Xaveer De Geyter op het Rogierplein.” Pattyn bezingt ook het nieuwe VRT-gebouw van Robbrecht & Daem dat in 2021 zal worden opgeleverd. “Maar voor de rest op gebied van architectuur in Brussel – *it’s a non existing thing*. Die hele Europawijk”, ze zucht, “dat is een ramp. Is dat wat Europa moet uitstralen? Dat straalt niets uit, daar wordt niet aan architectuur gedaan. Dat is wat project-promotoren opleveren. Wat architectuur betreft heeft Brussel nog een hele lange weg te gaan. Maar voor de rest is Brussel natuurlijk de leukste stad van het land.”

TIPS

Haar Favoriete plek

“De Kleine Zavel is, in tegenstelling tot enkele andere parken, een parkje dat mooi onderhouden is. Als ik in de buurt ben van het justitiepaleis loop ik ook altijd even het **Poelaertplein** op – gewoon voor het uitzicht over Brussel. Hier beneden heb je geen zicht, je moet je verplaatsen om een beetje lucht te krijgen.” Ook het **Egmontpark** is een van Pattyns favorieten.

Resto

Pattyn heeft een hele waslijst van favoriete restaurants. “**La Marie-Joseph**, een brasseriekeuken met een lekker kidsmenu. Of **Au Vieux Saint Martin**, de vleesversie van La Marie op de kleine Sablon. Een pizza margherita afhalen of gaan eten in de **Fornostar**. Ook **François** is een geweldig visrestaurant met een heel goede wijnkaart. **Strofilia**, de Griek. De grootste nieuwkomer is **SAN**, die net een prijs heeft gewonnen. **Gramm** en de leuke jongens van **Resto Henri**, dat blijft lekker.”

www.lamariejoseph.be

www.auvieuxsaintmartin.be
www.fornostar.be

www.restaurantfrancois.be

www.strofilia.be

www.sanbxl.be

www.grammrestaurant.be

www.restohenri.be

Bar

Pattyn nipt graag haar wijn in **Pepete & Ronron**. “Na de Place du Château zijn ze in het centrum beland. In de nieuwe wijnbar **Medusa** serveren ze ook heerlijke hapjes. De Italiaanse eigenaar spreekt trouwens perfect Nederlands, hetgeen me tegenvalt, want ik wil altijd Italiaans spreken.”

Pepete & Ronron,

Léon Lepagestraat 53,

1000 Brussel,

Medusa, Vismarkt, 1000 Brussel